

den (Handel. 1:5) en de kracht des Heiligen Geestes ontvangen, die over hen komen zou, tengevolge waarvan zij Christus' getuigen zouden worden, zoo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria en tot aan het uiterste der aarde (Handel. 1:8); opdat zij overeenkomstig het doopsbevel, leengaande, alle volkeren zouden onderwijzen en hen zouden leeren onderhouden alles, wat Christus hun geboden had. Een taak, zeker te zwaar voor zulke zwakke schouwers, wanneer zij zich niet mochten overtuigd houden van de vervulling der belofte: „Ziet, Ik ben met u allen al de dagen tot de voleinding der wereld.” (Mattheus 28:19, 20). Ten volle dus Zijn eigen regiment handhavende, wil Hij op aarde menschen gebruiken om het uit te oefenen. Hij bindt hen volstrekt aan Zijn ordonnantien en belooft hun daarbij de leiding des Heiligen Geestes.

De aanwijzing der menschen, welke in Zijn dienst zouden arbeiden, geschiedde bij Zijn omwanding op aarde door Hemzelf. Niet alleen met het oog op den onmiddellijken arbeid, hun opgedragen, doch ook op de toekomst, want de Heere Jezus sprak van Zijne apostelen als van degenen, die door Hem in de wereld waren gezonden, gelijkterwijls de Vader Hemzelf in de wereld had gezonden, en Hij had niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen, die door hun woord in Hem gelooven zouden (Joh. 17:18, 20). Hij had daarbij reeds het oog op Zijn Kerk, toen Hij Simon Bar-Jona Petrus noemde en hem de sleutelen van het koninkrijk der hemelen gaf, met de belofte, dat zoo wat deze zou binden op de aarde in de hemelen gebonden zou zijn en wat deze ontbinden zou op de aarde in de hemelen ontbonden zou zijn (Matth. 16:19); eene godachte, die aan den Eenzaakavond door Hem nog geaccentueerd werd en in verband gebracht met de werking des Heiligen Geestes, toen Hij sprak in den kring Zijner discipelen: „Gelijkterwijls Mij de Vader gezonden heeft, zoudt gij ook afzenden”; toen Hij op hen blies en tot hen zeide: „Ontvangt den Heiligen Geest, zoo gij iemands zonden vergeeft, dien worden zij vergeven; zoo gij iemands zonden houdt, dien zijn zij gehouden.” (Joh. 20:21-23). Deze sleutelmacht werd aan de gemeente in haar geheel toehetruwd, niet aan enkelen uit haar midden of een zekeren ceteris; de georganiseerde ecclesia heeft haar uit te oefenen, in gebondenheid aan de hemelsche openbaring. Zou ze naar eigen inzicht te werk gaan, haar daden waren ijdel machtsvertoon; houdt ze zich aan Gods inzettingen, dan leeft ze in de schoonste harmonie met den hemel en oefent zij op aarde de meest wonderbare macht.

Intusschen staat op den voergrond, dat wie ook na Jezus hemelvaart de menschen aanwijze van wie leiding in Zijn Kerk zal uitgaan, dezulken steeds al hun gezag en macht niet ontleenen aan degenen, die deze aanwijzing doen, doch alleen aan den Christus Zelf. Want „Dezelfde heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leeraars” (Eph. 4:11), en „God heeft er sommigen in de gemeente gesteld, ten eerste apostelen, ten tweede profeten, ten derde leeraars, daarna krachten, daarna gaven der gezondmakingen, behulpzels, regeringen, menigerlei talen” (1 Cor. 12:28). Hieruit blijkt duidelijk, dat het ambtelijk gezag geenszins ontleend wordt aan degenen, die de personen aanwijzen bij welke het zal berusten, maar dat steeds God de Heere de eenige lastgever is, die door den Christus Zijn Kerk regeert en aan alle ambtsdragers hun autoriteit verleent.

De M.

UIT DE SCHRIFT.

Wandelen met God.

Henoch dan wandelde met God. Gen. 5:24.

Ja, dat is wel onze groote schuld tegenover de Schrift geweest, dat we om het woord, dat zij van Henoch ons bewaard heeft, een streep hebben getrokken van een kleur, die toch voor alles zacht moest zijn; dat we het niet anders meenden te kunnen voordragen, dan met zachte stem en getemperd geluid en ingehouden gebaar. We hebben elkander verteld, dat het allen reuzen waren op de aarde en dat het alles reusachtig was in dien ijeren tijd van den zevenden van Adam; doch temidden van al dat reusachtige vonden wij dan dit teederliefelijke, dit zachte woord van Henoch, die met God wandelde. De kluisenaar in gebod verzonken, doet de deur niet open voor de titanenworsteling daarbuiten en de vechtende giganten vinden zijn hart te onaanzienlijk om ze open te breken?

O, dachten we, dat is een uitspraak die wel past voor een fluweelen wandtekt, doch die we met op vliegende vaandels harduren zouden om ze den strijd in te dragen en het gevecht. Henoch, en die wandelend met God, we meenden hem wel in de binnenkamer, wél in het bidvertrek, doch niet in het hard leven, niet in het publiek getuigen, niet in den storm en het onweer te kunnen zien en volgen.

Henoch wandelde met God. Ja, we hebben daarbij gedacht aan mystieke vervoering, aan teeder, heilig leven, ver van die booze, slechte wereld; aan de stilte, en de contemplatie. We hebben ons den man gekleed gezien in het gewaad van een heilige, die

in strakke onthouding door de wereld ging, als een stille en stillende beklemming, als hij dan nog er gezien werd.

Henoch wandelde met God. En dus hebben wij geloofd, dat in zijn dagen wel de stormen konden lossen, en de winden waaien, maar dat toch Henoch kon vinden die paradijsstemming, waarbij, zonder rumoer, God zich vinden laat in zachte avondkoste gelijk in het oude paradijs, en in ruchtlozen avondwind. Henoch — hij had op eenen berg alleen en Henoch vond er meer dan één, waar hij wel hoog kon klimmen, om God alleen te vinden. Hem wil geen wereld achterna, al waar hij ga of sta of ooit zijn oogen sta. En rijk als hij en is er geen, die nood heeft en wel vragen kan, die pijn heeft, doch ook klagen kan, hoe zeer het doet. God leert hem zelf, hoe dat hij bidden moet...

Hebben wij zoo niet Henoch gedacht?

Maar —

Wandelen met God — o, dat is toch heel wat anders. Of, het is meer.

Het is dat óók wel; maar het gaat daarin niet op. Wandelen met God — dat is: wandelen met een verterend vuur; wandelen met verslindenden fier; wandelen in de geweldigheden, die er zijn van rondom, en zich niet grijpen laten.

Wandelen met God — dat is: wandelen met de Alzijdigheid, die elke zijde van haar verschijningsvorm volle aandacht waardig keurt; dat is: duizend wegen zien, die alle moeten afgewandeld worden tot in het eindeloze toe; dat is: deugden in God zien, die elkaar schijnen op te heffen en toch elkander eeuwig ondersteunen; dat is: werken Gods aanschouwen, die in tegenstrijdigheid elkander schijnen te verteren en toch in en met elkander de historie vól maken van eeuwigheid. Het is leven uit contrasten, branden van de tegenstrijdigheid der gedachten; het is oogen hebben van achteren en van voren (Op. 4^e) en weten, dat geene ool men dicht mag doen; het is vleugelen hebben om de oogen te bedekken, die toch moeten zien; vleugelen om de voeten te bedekken, die toch rap moeten zijn tot dienst, vleugelen om te vliegen en toch te zeggen in de attentie van het attentieve leven: merk op, mijn ziel, wat antwoord God u geeft (Jes. 6).

Wandelen met God — dat is: even veel aandacht wijden aan Zijn oordeel als aan Zijn liefde; even krachtig den hemel als de hel zien; evenzeer trekken als af stooten; evenveel geduld hebben in laankmoedigheid als haastig zijn tot het verwerpende woord; even afhankelijk zijn als vrijwilig; even sterk met de zwakken willen ontvangen als met de sterken willen geven; niet minder aanroepen Gods naam, als dien naam uitroepen; de diepte niet alleen, doch de breedte ook afzoeken en alle hoogte daartoe; het is: in natuur de genade zien en in de genade de natuur; het is stilte en rumoer; het is contemplatie en praktijk; het is dogma en mystiek; het is storm en windsuizeling beide aanhooven en in afgronden, die locien, niet minder God vinden dan in het suizen van een zachte stilte.

Als Elia het wandelen met God vergeet, dan komt God hem tegen niet in storm, onweer en beving, maar wel in zachte stilte. Want die eenzijdigheid is nu noodig, voorzooft hij iets in Gods werk heeft voorbijgezien.

Doch als Henoch met God waarlijk wandelt, dan komt God hem tegen en in den storm, en in het vuur, en in de beving, en in de zachte stilte. Dan is er de alzijdigheid, die hem radeloos maakt in een onophoudelijk wijsheidslichten, en die hem verheugt met beving.

En daarom is Henoch niet voor den man der mystiek, noch voor den christen der praktijk, noch voor den mensch van het intellect heengegaan. Hij is voor die allen. Want de teedere vroomheid van de lijn van Seth bloeit niet alleen in hem; hij komt ook tot zijn wereld en staat profeteerend onder haar (Judas 14), en ziet ook de ontwikkeling der dingen komen tot het oordeel toe.

En daarom is Henoch niet de man, die de genade offert aan de natuur, want hij noemt als de zevende van Adam in de heilige lijn positie tegenover dien zevende van Adam in de lijn der zonde: Lamech. Doch evenmin offert hij de natuur aan de genade: heeft hij zijn zoon niet gehad en juist in dien zoon en met dien zoon zijn God te betor gevonden? (Gen. 5:24).

En daarom is Henoch niet de man die het verbond verwaarloost, want als rondom de zonen der vromen afvallen, dan maakt zijn kind hem werkzaam tot God, en na diens geboorte wandelt hij met God; doch evenmin maakt hij van het verbond een reden om de persoonlijke verantwoordelijkheid weg te redeneeren; hij profeteert immers tot hen, die wel in de gemeente, doch niet van haar zijn, dat het oordeel komt? (Judas 14:12, Gen. 6).

En daarom is Henoch de man van het objectieve Woord, die profeteert, doch ook van het subjectieve getuigenis (Hebr. 11:5); de mensch, die spreekt, maar ook hoort; die de toekomst reeds ziet in het heden als hij van Gods toekomstig verschijnen zegt. God is gekomen (Judas 14). Doch die ook het heden beendraagt naar Gods toekomst en zoo tot bekeering roept.

Zoo heeft God voor Henoch niet een paradijshefje geplant te midden van een stormbewogen wereld om daar eenzaam met God gemeenzaam te vergeten de plaats waar hij leefde en den dag van zijn jaar. Slechts haastige Petrusen en betraande Maria's willen zeggen: Rabbi, Rabbouni, laat ons hier tabernakelen maken,

en de anderen vergeten, want het is ons zoo goed. Henoch staat midden in zijn tijd; hij draagt de antithese in zich, die in hem zich toespijst tegenover dien anderen zevende van Adam; hij heeft niet met God gewandeld door Hem te hooren aan de avondkoste, doch toen de stormen loeiden, toen het oordeel dreigde, toen de hemel reeds wraak riep, toen heeft hij met God gewandeld, dat in den tijd belesd en de eeuwigheid ook. Want wandelen met God, dat is wandelen met Een, die nooit stilstaat of op Zijn schreden keert.

Zoo is Henoch ons de man die vóór den vloed ons predikt, dat de eenzijdigheid zich het oordeel eet en drinkt, doch dat de Alzijdige God ons in het gaaude leven opvoedt tot Zijn getuigen. Hij zegt ons, dat met God wandelen niet is voor de oogenblikken van ons lievelingsheid, waarin we onze eenzijdigheid vieren, doch voor de uren van schokkende ontdekking, van dieper indringen, van hooger opbeuren, van breeder uitdragen.

Met God wandelen — dat is de vroudevolle smart van het brandende hart; en wie in die wandeling tot stilstand even komt, — want hij is mensch — da zal zeggen:

Van uw zoden hongert weet ik
Jaren lang mijn maal heroid...

Maar vóór hij zou willen vastleggen dat anders.

Van uw gouden wanhoop leed ik
De eindeloze heerlijkheid,

zal hij opstaan en tot zijn Vader gaan en wederom met Hem wandelen en hopen en weten en berusten en jachten, en niet weten wat hij meer was: zoon of huurling; die mocht of die moest.

Maar getrokken zal hij wandelen. En vertoerd zal hij opteren. Zelf aan de wanhoop toe, zal hij sterk en sterkend zijn in geloof. Hij zal de groote ergernis zijn en de levende dwaasheid. En hij zal wandelen met een verterend vuur en in groote smarten zijn om de groote Vreugde.

K. SCHLIER.

KERKELIJK LEVEN.

Mannelijk Christendom.

VIII (Slot)

Dr M. van Rhijn, een van de invloedrijkste jongere Ethischen, schreef een brochure: „Heelkundige Orthodoxie”, waarin hij de leuze van een „mannelijk christendom” opheft.

Hij beschuldigt daarin Schleiermacher en het Pietisme, dat zij het christendom hebben ver-vrouwelijkt.

Door dit vrouwelijk Christendom heeft de kerk, volgens hem, groot-industrie, arbeiders en geslachten van zich vervreemd. Hij hoort steeds sterker roepen om mannelijk Christendom.

Hij zijn nadere ontleding van het mannelijk Christendom brengt Dr v. R. drie momenten naar voren: vooruitzien, luisteren, volgen. Hij laat echter de hand aan het verleden slap hangen, schakelt de Schrift als beoordeelingmaatstaf uit en legt geen nadruk op het gebod. In dit alles is het Gerde-meerde christendom mannelijker dan het mannelijk christendom, dat Dr v. R. zich construeerde.

In het kerkelijk leven moet het mannelijk christendom volgens hem zich o.m. daarin openbaren, dat de theologie minder de broeders naar de oogen ziet en meer de vruchten van het historisch-kritisch onderzoek aan de gemeentelijke markt brengt. Ook daarin, dat meer werk wordt gemaakt van de jeugd en deze arbeid werd opgedragen aan predikanten, die zich hierna special wieden.

Op wetenschappelijk terrein zal men meer a feel moeten doormaken, wat in het buitenland de theologie bezighoudt.

Na het forsche geluid, waarin Dr v. R. zijn eisch van een mannelijk christendom over de hoofden van onze vaderlandsche theologen uitstootte, klinkt het program, door hem ontwikkeld, als het stemmen van een viool.

Negatief, in zijn positie kiezen tegenover Schleiermacher en de theologie, welke van hem afhankelijk is, stond Dr v. R. sterk.

Maar de positieve uitwerking van zijn gedachten bracht ontuchtering.

De drie kenmerken, die hij aan het mannelijk christendom toeschreef: vooruitzien, luisteren, volgen, worden in hun algemeenheid door iedere richting in het christendom aanvaard.

En tegen zijn praktische wenken zullen velen, die het in den ouden staat van zaken goed konden vinden, geen overwegend bezwaar hebben.

Wanneer al zijn wenschen eens in vervulling gingen, zou de toestand dan wel zooveel anders worden?

Als zwakke dominees flinker optreden, als de openbare-universiteits-theologie van de kansels werd verkondigd, als er jeugdpredikanten kwamen, als er meer aansluiting kwam bij buitenlandsche theologische stroomingen, zou er dan bezieling gloeien in de Nederlandsche Hervormde Kerk, zou het christendom naar de opvatting van Dr v. R. dan een gouden tijdperk tegemoetgaan?

Het mannelijk christendom van Dr v. R. onderscheidt zich van dat, waarin hij zich tot heden bewoog, slechts in wijze van optreden, maar het heeft geen eigen inhoud.

Het zou misschien wat meer imponeeren, maar zakelijk zou alles hetzelfde blijven.

Het heeft geen boodschap.

Op zichzelf reeds vinden we het min raadzaam te spreken van mannelijk christendom. Weliswaar gingen anderen, onder wie ook

Troetsch, I netijk" en . noel kunn En voora kunnen wij Het man superieure vrouwelijke Ongetwijf toch ligt h ijke in het Als hij o werd besch te wijten. Het is gere akti Waarom meer juist

Maar oo hanning zou tendom wi Als het wereld-en wilsvaster, Maar wa den wij te Een ma zijdig chris En van beschouwir Naast h het wilsva tieve heeft heest ook In ons har Het is r Een chr zou een e ten zijn, v Maar di in de Gere dat zij de hoogste p Waar bi kelijkheids van den t waarheid En moog roemen, d niet achte Wolke g kieven, de wing is o meest har Onder l R. wordt

In dit bepataten staude „ Zij wem Maria, l de berij tikelen

Dezen v Ook za zij er het en de e kelen a ontworper Meer az welke zij In den slechts or „Zoo lau laat Gij, dit een v geheel as In den voorgeslay het derde

Hj Wa Van Hen Naa O) Ges Elk Gij En

Hierteg zwaren. De wo juist In dit hang heeft" in onderstef bond en verzon 7 opmerkin Vooris den tijd, zonder w